

махом из старих граница наших“. За оне који су насељени поред границе истиче се у извјештају, да се тешко прилагођавају приликама и са малим изузетком „мучно да могу кадгод они постати наши добри грађани“, јер је мало таквих који хоће да озбиљно раде и да се владају како треба. Ти насељеници били су подложни кријумчарењу и другим недозвољеним радњама, које зато што се дешавају баш на граници нијесу требале да се догађају у интересу мира и реда. Ово су они чинили зато што нијесу имали додира са становништвом из унутрашњости и што су на самој граници, на којој се како стоји у извјештају „као што је познато посведневно од стране Арнаута врше разне крађе и друга рђава дјела, која на њих, као на непосредне суседе, са свим природно, рђаво утичу“⁵⁾

Трећи документат врло је важан и детаљан је⁶⁾. Ту се дају тачни подаци о свима фамилијама и њиховим породицама. На челу тих до-сељеника био је Јоле Пилетић⁷⁾.

Д-р Љубомир Дурковић-Јакшић

ИЗВЈЕСНИ ПОДАЦИ О Д-ру ПЕТРУ МАРИНКОВИЋУ

10/22 августа 1850 г. Његош пише с Цетиња д-ру Петру Маринковићу у Котор између осталог и ово: „... Хиљаду сам совјетника имао откако сам се разболио, но сам се највише Вашег совјета држао и данас се највише држим, јербо сам видио да из дубине познанства и благородне душе истјече...“¹⁾

За нас је, свакако, од великог интереса да сазнамо ко је био тај д-р Петар Маринковић чијих се савјета наш Његош највише придржавао.

У Државном архиву у Задру нашли смо једну табелу („Tabella dei Concorrenti a posti di Medici presso le Prefetture distrettuali

⁵⁾ Тамо, начелство округа топличког из Прокупља 28 V 1898.

⁶⁾ Тамо, 96.

⁷⁾ О Јолу Пилетићу (1814—1900) писао је Т. Ормовац, („Јоле Пилетић и његово доба“) у „Словенском југу“ 1904 и 1905. Нема података о Јолу у раду Видека Отовића („Брдско-црногорски велики исердар Јоле Пилетић“) који је изашо у Нишу 1932. То је радња у стиховима гдје се прославља Јоле. Вриједно је споменути да је београдска влада, на предлог мин. финансија, одобрила 1818 Јолу и његовој породици позајмицу на пет година у суми од 2000 динара и то је одобрио и сам књаз. Ова позајмица дана је са циљем да се обрађује земља на Говиши код Ниша (Српске новине 8 XII 1881). Акта мин. финансија из ових година, која су у Државном архиву у Београду, у току су уређивања.

¹⁾ Цјелокупна дјела Петра II Петровића Његоша у редакцији д-ра Данила Бушовића, Београд, 1936, стр. 818.

della Dalmazia“). Из те табеле дознајемо ове податке о д-ру Петру Маринковићу: д-р Маринковић је родом с Хвара; био је католичке вјере; 1850 г. имао је 52 године; био је тада неожењен; свршио је редовне студије на универзитету у Падови; од тог универзитета је добио академски степен доктора медицине, хирургије и титулу лијечника за порођаје; познавао је од језика италијански, латински, „илирски“ и француски; венецијанска влада га је именовала декретом од 24 октобра, 1823, број 37994, асистентом на универзитету у Падови и на Клиници за породиље са годишњом платом од 400 фиорина; декретима од 2 новембра 1825 г., број 19319, и од 18 маја 1830, број 10254, далматинска га је влада поставила за општинског љекара и за лијечника за затворенике и убожишта у Сплиту са укупном годишњом платом од 860 фиорина. Декретом далматинске владе од 21 марта 1832 г., број 4264, д-р Маринковић је именован окружним хирургом у Котору са годишњом платом од 400 фиорина. Из Котора је премјештен у истом својству у Дубровник. Далматинска влада га је својим декретом од 13 јуна 1838 г., број 10478, поставила за окружног љекара у Котору са годишњом платом од 600 фиорина. 1850 г. је премјештен у истом својству у Сплит. Окружно поглаварство сплитско дало је о њему извршну оцјену. Према изјавама истога Поглаварства д-р Маринковић је полагао дубоким знањем, практичном дјелотворношћу, племенитошћу и човјекољубљем. Те његове добре особине прибавиле су му добар глас у сплитској покрајини. С похвалом је вршио многе дужности. У Сплиту и Котору бесплатно је служио у војним болницама и био је због тога јавно много хваљен. Такође је у Дубровнику и Котору, у разним приликама, замјењивао општинског љекара и лијечника убожишта. Хваљен је у свим надлештвима у којима је служио.²⁾

Кад је д-р Маринковић 1850 г. био у Сплиту, рефлектирао је на мјесто окружног љекара савјетника и на положај љекара при префектури. Аустријске власти су том приликом изјавиле да су извршни способност, марљивост и морално владање д-ра Петра Маринковића («Capacità, Applicazione, Moralità = distinta»).

Кад се имају у виду врлине д-ра Петра Маринковића које су нам аустријске власти саопштиле, није онда никакво чудо што је наш Његош од свих љекара највише цијенио д-ра Маринковића и што се он највише држао његова „совјета“ за вријеме своје тешке болести, јер је био увидио „да из дубине познанства и благородне душе истјече“.

Ј. Миловић

²⁾ Задар, Државни архив, Сплити Намјесништва за Далмацију 350 б. Па. к. П/1. 1 1850).